

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendroji informacija

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 ir 7 straipsniuose apibrėžtos savivaldybių savarankiškosios ir valstybinės (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijos, nustatančios savivaldybių atsakomybę planuojant ir organizuojant socialines paslaugas.

Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais ir socialinių paslaugų plano forma, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Socialinių paslaugų katalogu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.

Planas rengtas atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. biudžete planuojamas finansuoti priemones ir Joniškio rajono savivaldybės 2021–2023 m. strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinio „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei šio tikslo 3 uždavinio „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“ įgyvendinimui planuojamas lėšas.

Pagrindinis Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano tikslas – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis, socialinių paslaugų plėtros, finansavimo poreikį ir lėšų paskirstymą.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai nustatomi atsižvelgiant į gyventojų poreikius. Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Užtikrinti nestacionarių socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje.

2. Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą.

Tikslams įgyvendinti numatyti uždaviniai:

1. Užtikrinti kompleksinių paslaugų šeimoms ir vaikams teikimą ir prieinamumą.
2. Gerinti neįgalių ir senyvo amžiaus asmenų socialinės priežiūros kokybę ir prieinamumą.
3. Skatinti vaikų dienos centrų tinklo plėtrą.
4. Aktyvinti globos centro veiklą, teikiant profesionalią pagalbą globėjams ir sudarant būsimų globėjų rezervą.

Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. socialinių paslaugų plane numatytos prioritetinės gairės koreliuoja su :

- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020–2022 m. strateginio

veiklos plano III strateginiu tikslu – „Stiprinti šeimos, vaikų, jaunimo, neįgaliųjų ir kitų socialinių grupių socialinę integraciją“;

- Joniškio rajono savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano I prioriteto „Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė“ tikslais: „Visiems prieinamos socialinės paslaugos“; „Socialiai pažeidžiamos bendruomenės stiprinimas“; „Palankios aplinkos vaikui ir šeimai kūrimas“;

- Joniškio rajono savivaldybės 2021–2023 m. strateginio veiklos plano 1.3 tikslo „Mažinti socialinę atskirtį“ uždaviniais: „Teikti kokybiškas ir visiems prieinamas socialines paslaugas“; „Didinti socialinės paramos tikslingumą, administravimo kokybę ir efektyvumą“.

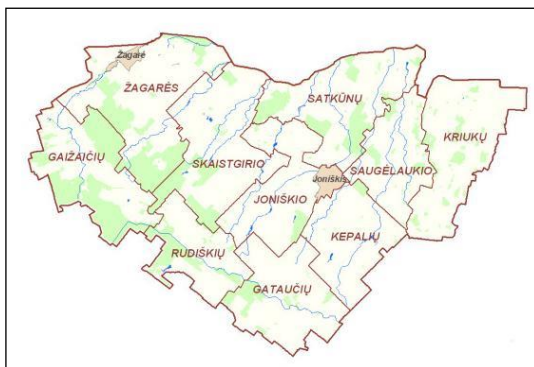
3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. socialinių paslaugų planą rengė Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus (toliau – Skyrius) vedėja Laima Klemienė ir Skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Milašienė. Informaciją teikė savivaldybės socialines paslaugas teikiančių įstaigų atsakingi darbuotojai, savivaldybės buhalterinę apskaitą vykdančys specialistai, savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių darbuotojai.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Joniškio rajono savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos vertinimas

Joniškio rajonas yra Šiaurės Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, pasienyje su Latvija. Rajone yra du miestai – Joniškis ir Žagarė, kurių centrai paskelbti urbanistikos paminklais, du miesteliai – Kriukai ir Skaistgirys.

1 pav. Joniškio r. sav. Žemėlapis

Pagal statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenis gyventojų

skaičius Joniškio rajone nuolat mažėja. 2021 m. sausio 1 d. duomenimis gyventojų skaičius rajone siekė 20343. Palyginti su 2020 m. pradžios duomenimis, gyventojų skaičius sumažėjo 387 asmenimis. Joniškio rajono gyventojų dalis 2020 m. sudarė 0,73 proc. (2019 m. – 0,75 proc.) visų šalies gyventojų, nors šalies mastu gyventojų skaičius augo. Lietuvoje 2021 m. sausio 1 d. duomenimis gyveno 2.795.175 žmonės (2020-01-01 – 2.794.090 gyventojai) (4.1. lentelė).

4.1. lentelė. Gyventojų skaičius Joniškio rajone

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius		
		2019-01-01	2020-01-01	2021-01-01*
1.	Gyventojų skaičius	21115	20730	20343
	iš jų:			
1.1.	mieste	9747	9575	9422
1.2.	kaime	11398	11155	10921
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:			
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (60 m. ir vyresni)	6414	6487	6555
2.2.	suaugę neįgalūs asmenys (gaunantys neįgalumo pensiją)	1915	1873	1715
2.3.	vaikai	3507	3411	3289
2.4.	neįgalūs vaikai	172	169	164
2.5.	socialinės rizikos vaikai	-	-	-
3.	Šeimos, patiriančios riziką	104	93	132
4.	Vaikų skaičius šeimose, patiriančiose riziką	250	221	289

Šaltinis www.stat.gov.lt, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informacija

* išankstiniai duomenys

Įtakos mažėjantiems gyventojų skaičiaus rodikliams rajone turėjo daug didesnis mirusių asmenų skaičius nei gimusių, t. y. natūralios gyventojų kaitos rodiklis, kuris 2021 m. sausio 1 d. duomenimis žymiai išaugo ir liko neigiamas (-277) (4.2. lentelė).

4.2. lentelė. Natūrali gyventojų kaita Joniškio rajone

Metai	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Gimė	280	242	227	238	225	205	172	134
Mirė	410	354	399	396	389	395	349	411
Natūrali kaita	-130	-112	-172	-158	-164	-190	-177	-277

* - 2021 m. pradžios duomenimis

Šaltinis www.stat.gov.lt

Joniškio rajono savivaldybėje yra 10 seniūnijų, iš kurių gausiausios pagal gyventojų skaičių yra Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio seniūnijos. Miesto gyventojai sudaro 46 proc. visų rajono gyventojų. Lietuvos statistikos departamento duomenimis didesnė dalis Joniškio rajono gyventojų gyvena kaime, jie sudaro 54 proc. rajono gyventojų. Šie rodikliai jau keletą metų nekinta. Tuo tarpu, vertinant Lietuvos mastu, kaimiškos teritorijos gyventojai sudaro 32,5 proc. nuo visų gyventojų (4.3. lentelė).

4.3. lentelė. Gyventojų skaičiaus kaita seniūnijose

Eil. Nr.	Seniūnija	2019 m. sausio 1 d.		2020 m. sausio 1 d.		2021 m. sausio 1 d.	
		Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys
1.	Gaižaičių	206	208	207	204	204	191
2.	Gataučių	707	695	702	703	678	689
3.	Joniškio	4723	5798	4695	5719	4634	5647
4.	Kepalių	800	800	780	772	780	754
5.	Kriukų	648	622	626	591	616	573
6.	Rudiškių	346	315	338	319	330	314
7.	Satkūnų	605	579	595	579	575	558
8.	Saugėlaukio	658	590	649	570	627	563
9.	Skaistgirio	1053	1065	1053	1041	1029	1034

10.	Žagarės	1369	1536	1317	1456	1292	1428
	Iš viso	11115	12208	10962	11954	10765	11751

Šaltinis Gyventojų registro duomenys

Rajono socialinę, ekonominę ir demografinę situaciją ženkliai lemia socialinė politika, kuri apima tokias sritis kaip švietimas ir kultūra, sveikatos apsauga, žmonių aprūpinimas būstu, šalies ekonominio vystymosi tendencijos.

Rajono gyventojų socialinių paslaugų poreikis yra tiesiogiai susijęs su vykstančiais socialiniais procesais visuomenėje. Juos lemia tiek objektyvūs, tiek subjektyvūs veiksniai: gyventojų senėjimas, negalia, nedarbas, emigracija, žalingi įpročiai, skatinantys socialinę riziką ir vaikų nepriežiūrą.

Demografinis senėjimas – tai gyventojų amžiaus kaita, pasižyminti senyvo amžiaus žmonių skaičiaus didėjimu arba jauno amžiaus žmonių skaičiaus mažėjimu. Joniškio rajone visuomenės senėjimo procesus skatina žemas gimstamumo lygis ir jaunų, darbingo amžiaus gyventojų emigracija. Rajono gyventojų senėjimo tendenciją atspindi išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas. Šis rodiklis nurodo vaikų iki 15 metų amžiaus ir pagyvenusius (65 ir vyresnius) žmonių skaičių, tenkantį šimtui 15-64 metų amžiaus gyventojų (4.4. lentelė).

4.4. lentelė. Išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaita 2017–2020 m.

Metai	2017 m. pradžioje		2018 m. pradžioje		2019 m. pradžioje		2020 m. pradžioje	
	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni
Lietuva	23	29	23	30	23	30	23	31
Šiaulių apsk.	22	32	22	32	22	33	22	33
Joniškio r. sav.	21	33	21	35	21	36	20	37

Šaltinis www.stat.gov.lt

Vertinant išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaitą, aiški tendencija, kad auga 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius tiek šalies mastu, tiek Joniškio rajono savivaldybėje. Statistiniai rodikliai atspindi tą pačią tendenciją – vaikų skaičius rajone mažėja, o pensinio amžiaus asmenų skaičius auga.

Senyvo amžiaus asmenys yra viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (vežimėliai neįgaliesiems, lazdelės, vaikštynės), būsto pritaikymo ir kitos paslaugos.

Spartus rajono gyventojų senėjimas (60 metų ir vyresni rajono gyventojai sudaro 32,2 proc. (2019 m. – 31,3 proc.) lemia ilgalaikės socialinės globos, slaugos ir sveikatos priežiūros paslaugų poreikio didėjimą. Organizuojant socialinių paslaugų teikimą šios amžiaus grupės gyventojams, būtina įvertinti tai, kad nemaža dalis pensinio amžiaus asmenų turi ir įvairias negalias.

Negalia. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valdyba) duomenimis 2020 m. finansinę paramą dėl neįgalumo gavo 2236 asmenys (2019 m. – 2294). Valdyba darbingo amžiaus ar pensinio amžiaus Joniškio rajono gyventojams, kuriems iki pensinio amžiaus sukakties buvo nustatytas neįgalumas, moka netekto darbingumo (invalidumo) pensijas arba šalpos neįgalumo pensijas.

Vertinant Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informaciją, matyti, kad vaikų ir darbingo amžiaus rajono gyventojų, kuriems nustatomas neįgalumas, 2017–2019 m. laikotarpiu skaičius didėjo (4.5. lentelė).

4.5. lentelė. Vaikams ir darbingo amžiaus asmenims 2017–2019 m. nustatytas neįgalumas

Metai / Rodiklis	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Berniukai, kuriems I kartą nustatytas neįgalumas	13	13	16
Mergaitės, kurioms I kartą nustatytas neįgalumas	10	5	6
Berniukai, kuriems pakartotinai nustatytas neįgalumas	29	25	36
Mergaitės, kurioms pakartotinai nustatytas neįgalumas	10	12	15
Vyrai, kuriems I kartą nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis	73	83	92
Moterys, kurioms I kartą nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis	50	72	60
Vyrai, kuriems pakartotinai nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis	178	187	201
Moterys, kurioms pakartotinai nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis	184	148	211
Iš viso	547	545	637

Šaltinis www.ndnt.lt

Joniškio rajono savivaldybėje neįgaliesiems labai aktualios specialiojo transporto, pagalbos į namus, dienos socialinės globos paslaugos įstaigoje ir asmens namuose, integrali pagalba, socialinės reabilitacijos paslaugos, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa, būsto pritaikymas ir aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis.

Daliai neįgalių vaikų, netekto darbingumo (invalidumo) pensijos gavėjų ar senatvės amžių sukakusių gyventojų dėl sveikatos sutrikimų nustatyti specialieji nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai, kurių pagrindu mokamos tikslinės kompensacijos. Iki 2021 m. sausio 1 d. 1048 gyventojams buvo mokama priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija, 513 asmenų – slaugos išlaidų tikslinė kompensacija.

Asmenys, patiriantys riziką. Tai darbingo amžiaus asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, patyrę ar gali patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje, yra benamiai, grįžę iš įkalinimo įstaigų ir iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Daugumai šių asmenų reikalinga socialinio darbuotojo pagalba, laikino apnakvindinimo ir laikino apgyvendinimo ir kitos paslaugos, vienkartinė finansinė parama. 2020 m. laikino apgyvendinimo ir apnakvindinimo paslaugos suteiktos 40 asmenų.

Nuo 2021 m. vadovaujantis Iš pataisos įstaigų paleidžiamų (paleistų) asmenų socialinės integracijos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. A1-939/1R-324 „Dėl Iš pataisos įstaigų paleidžiamų (paleistų) asmenų socialinės integracijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, iš pataisos namų grįžusiems asmenims, atsidūrusiems sunkioje materialinėje padėtyje, organizuojant palydimąją paslaugą, skubos tvarka, per 24 val. nuo prašymo pateikimo, skiriamos vienkartinės pašalpos iš Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšų.

Šeimos, patiriančios riziką, susiduria su įvairiomis problemomis, kurias lemia socialinių įgūdžių stoka, piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos negebama tinkamai prižiūrėti vaikų, naudojama prieš juos psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta. Kaip matyti iš 4.6 lentelėje pateiktų duomenų, Joniškio rajono šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius 2020 m. ženkliai padidėjo.

4.6. lentelė. Šeimų, patiriančių riziką* ir jose augančių vaikų skaičius Joniškio r. 2013–2020 m.

Metai	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Šeima, patirianti riziką	128	110	104	97	91	104	93	132
Šeimose, patiriančiose riziką, augančių vaikų skaičius	325	291	263	246	229	250	221	289

Šaltinis Joniškio rajono savivaldybės administracija

* Socialinės rizikos šeima – iki 2018 m. liepos mėn., po 2018 m. liepos mėn. – šeima, patirianti riziką.

Galima teigti, kad šį procesą lėmė ekstremalios situacijos ir karantino paskelbimas šalyje. Sumažėjęs užimtumas, mokamos padidintos įvairios išmokos, suvaržyta judėjimo laisvė, vaikų nuotolinis mokymasis, ribota socialinių darbuotojų kontrolė sudarė sąlygas dažniau piktnaudžiauti alkoholiu, padaugėjo konfliktų ir smurto artimoje aplinkoje, vaikų nepriežiūros atvejų.

2020 m. rajone situacija dėl smurto artimoje aplinkoje išliko stabili – registruota 91 nusikalstama veika (2019 m. – 96, 2018 m. – 91). Tuo tarpu, nepilnamečių teisės pažeidimų srityje situacija šiek tiek blogėjo. Nusikalstamų veikų skaičius, kurių padarymu įtariamai ar kaltinami nepilnamečiai, augo iki 22 (2019 m. – 18, 2018 m. – 9).

Socialines paslaugas šeimoms, patiriančioms riziką, seniūnijose teikia Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro socialiniai darbuotojai ir atvejo vadybininkai. Šeimoms, patiriančioms riziką, teikiama ne tik socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslauga, bet pradėta teikti ir vaiko laikinoji priežiūra, kai vaikas su vienu iš šeimos narių laikinai apgyvendinamas įstaigoje.

Mamoms su mažais vaikais dėl socialinių įgūdžių stokos socialinės priežiūros paslaugos teikiamos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namuose, kur jos gali gyventi iki vienerių metų.

Patiriantiems riziką vaikams organizuojamos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos. 2021 m. vaikų socialinės priežiūros paslaugos bus teikiamos 5 rajone veikiančiuose akredituotuose vaikų dienos centruose, kuriuos lankys apie 130 vaikų. Dienos centruose vaikams sudarytos galimybės užsiimti sportine veikla, naudotis išmaniosiomis technologijomis, žaisti stalo žaidimus, pasigaminti maisto, organizuojami tautodailės užsiėmimai.

Tėvų globos netekę vaikai. 2020 m. Joniškio rajono savivaldybėje buvo globojama 118 tėvų globos likusių vaikų (2019 m. – 118), iš kurių 71 vaikas – šeimose, 8 vaikai – šeimynoje, 6 vaikai – pas budinčius globotojus, 32 vaikai – globos įstaigose (2019 m. – 35).

Iš 32 institucijoje globojamų vaikų, 23 vaikai buvo prižiūrimi Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro padaliniuose (Vaikų globos skyriuje, Bendruomeniniuose vaikų globos namuose Joniškyje ir Skaistgirijoje), 4 vaikai – Akmenės r. paramos šeimai centre, 5 vaikai – Šiaulių miesto kompleksinių paslaugų namuose „Alka“. Iki metų pabaigos dalis vaikų buvo įvaikinti arba pradėti globoti šeimose, dėl to kitų rajonų globos įstaigose liko globojamas vienas vaikas.

Siekiant mažinti vaikų ilgalaikės globos institucijoje skaičių, skatinama vaikų globa šeimoje. Ieškoma šeimų, norinčių globoti vaikus, organizuojami globėjų kursai, teikiama pagalba ir laikino atokvėpio paslaugos esamiems globėjams. Vaiko globėjui (rūpintojui) už vaiką, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, iš valstybės biudžeto lėšų mokamas globos (rūpybos) išmokos tiklinis priedas – 4 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio. Iš savivaldybės biudžeto lėšų skiriama papildoma parama vaiko globėjui (rūpintojui), budinčiam globotojui, šeimynai – už globojamą vaiką mokami 2 BSI dydžio pagalbos pinigai. Budinčiam globotojui iš savivaldybės biudžeto lėšų, priklausomai nuo šeimoje apgyvendintų vaikų skaičiaus, mokamas mėnesinis atlygis.

Įgyvendinant papildomas finansines vaikų globos šeimoje priemones, gerėja vaikų gyvenimo kokybė. Šeimoje ar šeimynoje globojamiems vaikams sudaromos sąlygos, artimos biologinėje šeimoje gyvenančių vaikų gyvenimo sąlygoms. Tai padeda mažinti vaikų socialinės atskirties riziką, užkertamas kelias atsirasti daugeliui socialinių, psichologinių ir pedagoginių problemų įvairiuose vaikų raidos etapuose.

Kiti rodikliai. Socialinių paslaugų poreikio svyravimus lemia migracijos, nedarbo lygio, užimtumo, finansiniai rodikliai.

Nesėkmingas integravimasis į darbo rinką ir užimtumo stoka yra vieni svarbiausių neigiamų veiksnių, lemiančių daugelio kitų socialinių problemų atsiradimą. Joniškio rajono savivaldybėje nedarbo lygis 2019 m. sausio 1 d. siekė 13,7 proc. – 4,8 proc. daugiau už šalies rodiklį. 2020 m. sausio 1 d. šį rodiklį pavyko sumažinti iki 12,2 proc.

2021 m. sausio 1 d. duomenimis nedarbo lygis rajone siekė 19,1 proc. Šį augimą iš esmės lėmė dėl COVID-19 pandemijos paskelbtas karantinas, kurio metu Užimtumo tarnyboje

registruotiems bedarbiams pradėtos mokėti nedarbo išmokos. Tai paskatino Užimtumo tarnyboje registruotis visus suinteresuotus nekvalifikuotus asmenis, bei iš užsienio grįžusius gyventojus.

Siekiant spręsti nedarbo problemas ir mažinti ilgalaikių bedarbių skaičių rajone 2020 m. pradėta įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės užimtumo didinimo 2020–2022 metų programa, patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T-6. Įgyvendinant užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelį, finansinio raštingumo, motyvaciniuose mokymuose, psichologo konsultacijose, dalyvavo 66 gyventojai, iš jų 4 asmenys buvo įdarbinti.

Asmenims, registruotiems Užimtumo tarnyboje, dažniausiai reikalinga finansinė valstybės parama, todėl jiems yra skiriamos socialinės pašalpos, šalto ir karšto vandens ar šildymo išlaidų kompensacijos, socialinės paslaugos, parama produktais.

2020 m., vykdant 2014–2020 m. iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų bendrai finansuojamą valstybės projektą „Parama maisto produktais ir higienos prekėmis I“, paramą gavo vidutiniškai 3232 asmenys per vieną dalinimą (2019 m. – 3147). Ekonominiai bei socialiniai suvaržymai įvesti 2020 m. kovo mėn. dėl COVID-19 pandemijos šiek tiek įtakojo paramos gavėjų skaičiaus augimą. Paskelbus ekstremaliąją situaciją, nuo 2020 m. balandžio mėn. iki 2020 m. spalio mėn. paramos gavėjų skaičius savivaldybėje išaugo iki 200 asmenų. 2017–2020 m. socialiniai rodikliai pateikti 4.7 lentelėje.

4.7. lentelė. Socialiniai rodikliai 2017–2020 m.

Metai	2017	2018	2019	2020*
Rodiklis				
<i>Nedarbo lygis</i>				
Joniškio r. sav.	11,5	13,7	12,2	19,1
Šiaulių apsk.	9,2	11,5	9,1	15,6
Lietuvoje	7,9	8,9	8,7	16,1
<i>Vidaus ir tarptautinė migracija</i>				
Išvykusieji ir emigrantai	1207	1051	964	-
Atvykusieji ir imigrantai	576	795	763	-
Neto tarptautinė migracija	-631	-256	-201	-
Santuokos	123	123	128	92
Ištuokos	65	50	57	53
<i>Paramos maisto produktais ir higienos prekėmis gavėjų skaičius (vidutiniškai per dalinimą)</i>	2754	3042	3147	3232
<i>Socialinių pašalpų gavėjų skaičius (vidutiniškai per mėnesį)</i>	1229	1232	1151	1890
<i>Lėšos, tenkančios socialinėms pašalpoms (tūkst. eurų)</i>	968,0	1221,6	1201,2	1035,7

*2021 m. sausio 1 d. duomenys

Šaltinis www.stat.gov.lt; Joniškio rajono savivaldybės administracija

Rajono gyventojų skaičius mažėja ne tik dėl mažo gimstamumo, bet ir dėl gyventojų vidinės ir tarptautinės emigracijos. Pagrindinės emigracijos priežastys yra ekonominės (nedarbas, nepatenkinamos buitinės sąlygos, mažas darbo užmokestis). Nustatyta, kad per 2001–2016 m. laikotarpį Joniškio rajono savivaldybės gyventojų dėl tarptautinės migracijos sumažėjo 14,8 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų 2001 metais. Dėl emigracijos keičiasi ir šeimos struktūra, t. y. daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai motina, didėja ištuokų tikimybė.

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, aukštas nedarbo lygis, didėjanti jaunų žmonių emigracija, lemia socialinių problemų gausėjimą, dėl kurio auga socialinės apsaugos išlaidos ir socialinių paslaugų poreikis.

5. Socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia biudžetinės, viešosios ir privačios įstaigos, t. y. stacionarios ir

nestacionarios socialinės globos, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos.

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas – grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Joniškio rajono savivaldybėje sukurtas bazinis socialinių paslaugų institucijų tinklas, tačiau jis nėra pakankamas tenkinti visų socialinių grupių poreikių. Savivaldybėje nėra įsteigta savarankiško gyvenimo namų suaugusiems neįgaliems asmenims ar senyvo amžiaus asmenims, taip pat trūksta suaugusių rizikos asmenų socialinės priežiūros paslaugų savarankiško ar grupinio gyvenimo namuose. Socialinių paslaugų infrastruktūra Joniškio rajono savivaldybėje pateikta 5.1 lentelėje.

5.1. lentelė. Socialinių paslaugų infrastruktūra Joniškio rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Vietų (gavėjų ³) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	Joniškio r. sav. ir Švč. M. Marijos parapija	35	20
		VšĮ Beržėnų senjorų namai	UAB „Sagera“	38	15
		Kepalių globos namai	UAB „Zimperija“	16	3
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius	Joniškio r. sav.	8	8
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai	Joniškio r. sav.	14	14
		Jurdaičių socialinės globos namai	LR SADM	283	18
2.	Šeimynos	Vidos Ercupienės šeimyna	Šeimyna	8	5
3.	Laikino gyvenimo namai	Krizių centras-nakvynės namai (VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys)	Joniškio r. sav.	26	26
4.	Dienos socialinės globos centrai	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	40	40
		Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	Joniškio r. sav.	25	25
5.	Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio r. sav.	4	4
6.	Socialinės priežiūros centrai	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras	Bendruomenė	20	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Žagarėje)	Joniškio r. sav.	20	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras (Skaistgiryje)	Joniškio r. sav.	25	Iš dalies
		Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras (Joniškyje)	Joniškio r. sav.	42	Iš dalies

¹Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus

²Apskritis, savivaldybės, nevyriausybinė organizacija, privačios ir kt.

³ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną

		Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras (Kriukuose)	Joniškio r. sav.	15	
7.	Bendruomeninės įstaigos	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Asociacija	~ 30 narių	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	Asociacija	~ 50 narių	-
		Joniškio rajono neįgalųjų draugija	Asociacija	~ 400 narių	-
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas	Viešoji įstaiga	~ 50 narių	-
		Žagarės neįgalųjų klubas „Vyšnelė“	Asociacija	~ 80 narių	-
		Šiaulių kurčiųjų rehabilitacijos centras (Joniškio rajonas)	VšĮ	~ 20 narių	-
8.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (transporto paslaugos, pagalba į namus, laikinas apgyvendinimas ir apnakvindinimas, krizių įveikimo pagalba, dienos socialinė globa namuose)	Žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacijos; Joniškio r. sav.	Pagal poreikį	Finansuojama savivaldybės
		VšĮ Joniškio ligoninės Palaikomojo gydymo, slaugos ir paliatyviosios pagalbos skyrius	Joniškio r. sav.	63	-
		Šiaulių gestų kalbos vertėjų centras (gestų kalbos vertimo paslaugos)	LR SADM	Pagal poreikį	-

Savivaldybėje yra tik viena biudžetinė socialinių paslaugų įstaiga – Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras. Kitos socialinės paslaugos teikiamos švietimo įstaigose įsteigtuose skyriuose, NVO ir privačiai įsteigtose įstaigose, kurias savivaldybė finansuoja programiniu principu arba paslaugas perka.

6. Socialinių paslaugų infrastruktūros išdėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Joniškio rajono socialinių paslaugų įstaigų tinklas rajono teritorijoje išdėstytas netolygiai. Svarbiausios Joniškio rajono savivaldybės socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra Joniškio ir Žagarės miestuose.

6.1. lentelė. Socialinių paslaugų įstaigų sklaida

Seniūnija	Įstaigos pavadinimas
Gataučių	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras
Joniškio	VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centras-nakvynės namai
	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras
	VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“
	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviro jaunimo centro Vaikų dienos centras
Kepalių	Kepalių globos namai
Kriukų	Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviro jaunimo centro Vaikų dienos centras
Rudiškių	Beržėnų senjorų namai
Satkūnų	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai
	Vidos Ercupienės šeimyna
Skaistgirio	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras
	Jurdaičių socialinės globos namai
Žagarės	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras

Labai svarbu, kad visos socialinės paslaugos būtų prieinamos ir lengvai pasiekiamos viso rajono gyventojams. Socialinių paslaugų prieinamumo atskirose rajono seniūnijose duomenys pateikti 6.2 lentelėje.

6.2. lentelė. Socialinių paslaugų prieinamumas savivaldybės seniūnijų gyventojams

Rodiklis	Seniūnija									
	Gaižaičių	Gataučių	Joniškio	Kepalių	Kriukų	Rudiškių	Satkūnų	Saugėlaukio	Skaistgirio	Žagarės
Gyventojų skaičius seniūnijoje (2021-01-01)	395	1367	10281	1534	1189	644	1133	1190	2063	2720
Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugas gavusių šeimų skaičius	2	11	48	8	7	14	9	2	11	20
Vaikų šeimose skaičius	4	25	106	18	16	32	23	5	16	44
Paramos maisto produktais ir higienos prekėmis gavėjų skaičius 2020 m. (vidutiniškai per dalinimą)	103	283	1106	194	212	159	195	195	234	550
Bendrosios socialinės paslaugos:										
Informavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konsultavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tarpininkavimas ir atstovavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Maitinimo organizavimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transporto organizavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sociokultūrinės paslaugos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atvirasis darbas su jaunimu	-	-	x	-	x	-	-	-	-	-
Mobilusis darbas su jaunimu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Darbas su jaunimu gatvėje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinės priežiūros paslaugos:										
Pagalba į namus	-	x	x	x	x	x	-	x	x	x
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Laikinas apnakvindinimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Psichosocialinė pagalba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas nakvynės namuose	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėvams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas apsaugotame būste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vaikų dienos socialinė priežiūra	-	x	x	-	x	-	-	-	x	x
Pagalbos pinigai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinės globos paslaugos:										
Dienos socialinė globa institucijoje	-	-	x	-	-	-	-	-	-	x
Dienos socialinė globa namuose (visos dienos)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dienos socialinė globa namuose (integrali pagalba)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Trumpalaikė socialinė globa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (senų žmonių)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (asmenų su psichikos negalia)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Savivaldybės seniūnijų gyventojų sudėtis pagal amžių ir socialines problemas tiesiogiai

koreliuoja su socialinių paslaugų poreikio rodikliais. Kadangi dauguma socialinių paslaugų teikiama mieste, kaimo gyventojai dažnai susiduria su socialinių paslaugų prieinamumo problema. Tuomet socialinės paslaugos yra keičiamos į pagalbą pinigais, kas sudaro galimybę pačiam paslaugos gavėjui pasirinkti paslaugų teikėją ir jam sumokėti už suteiktas paslaugas.

2020 m. vykdyta integralios pagalbos paslaugų plėtra kaimiškose seniūnijose. Komplexinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos į namus skirtos neįgaliesiems gyventojams Skaistgirio, Kriukų, Žagarės, Saugėlaukio seniūnijose.

Buvo skatinama dienos užimtumo centrų vaikams ir jaunimui atskirose bendruomenėse plėtra. 2021 m. veiklą pradėjo naujas vaikų dienos centras Kriukų seniūnijoje, veiklą atnaujino vaikų dienos centras Mekų kaime, Gataučių seniūnijoje. Savivaldybėje akredituoti 5 vaikų dienos centrai.

Buvo teikiamos kompleksinės pagalbos šeimai paslaugos, prieinamos visiems gyventojams, susiduriantiems su socialinėmis problemomis, t. y. organizuojami grupiniai tėvystės įgūdžių ugdymo ir stiprinimo užsiėmimai, pozityvios tėvystės paskaitos, individualios konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais, šeimos konsultacijos (grupinės) linkusioms smurtauti asmenims ar smurto aukoms, mediacijos ir kt.

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų tinklo išvystymą ir socialinių paslaugų poreikio tenkinimo tendencijas, 2021 m. bus tęsiamos ar pradėtos vykdyti naujos priemonės ar projektai, orientuojantis į paslaugas šeimai ir vaikui bei pagalbą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims:

- Sprendžiant be tėvų globos likusių vaikų globos problemas ir siekiant visiškai

atsisakyti vaikų institucinės globos įstaigoje, 2021 m. bus tęsiamas projektas „Joniškio rajono bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra“, kuris finansuojamas Europos Sąjungos ir savivaldybės biudžeto lėšomis. Joniškio mieste planuojama statyti gyvenamąjį namą, kuriame bus įkurti tretieji Bendruomeniniai vaikų globos namai 8 be tėvų globos likusiems vaikams.

- Aktyvinant vaikų globos šeimoje procesą, bus tęsiamas Globos centro veiklos rėmimo projektas „Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra“. Įgyvendinant projektą, paslaugas šeimoms teikia Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras.

- Siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą visoms šeimoms, kurios susiduria

su problemomis dėl vaikų auklėjimo, šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo, netekčių, negalios ir kitų socialinės rizikos veiksnių, toliau bus įgyvendinamas projektas „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“. Kartu su projekto partneriais rajono teritorijoje gyvenančioms šeimoms teikiamos pozityvios tėvystės, psichosocialinės, šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės, vaikų priežiūros, pavežėjimo ir kitos paslaugos.

Papildomai, praplėtus projekto veiklas, rajono gyventojams su negalia teikiamos asmeninio asistento paslaugos, t. y. namų ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant) individualiai asmeniui iki 4 valandų per parą septynias dienas per savaitę teikiama pagalba, padedanti įgalinti jo savarankiškumą ir užtikrinanti svarbiausias jo gyvybinės veiklos funkcijas (asmens higiena, mityba, judėjimas / mobilumas, socialiniai santykiai ir aplinka).

- Bus tęsiamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“ (teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos). Teikiant kompleksines integralios pagalbos paslaugas, sudaromos sąlygos artimesiems, prižiūrintiems neįgalius šeimos narius, įgyti, tobulinti profesinę kvalifikaciją ir (arba) dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems šeimos nariams – kiek įmanoma ilgiau likti gyventi savo namuose ir gauti reikiamą pagalbą. Šios paslaugos finansuojamos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis.

- Patvirtinus finansavimą, 2021 metais bus pradedamas įgyvendinti projektas Joniškio

„Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro plėtra“. Projekto įgyvendinimo

laikotarpiu, per du metus, planuojama atlikti Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro trečio aukšto kapitalinį remontą, suremontuoti stogą, nupirkti visą reikalingą įrangą ir priemones veiklai vykdyti. Planuojamų atnaujinti patalpų plotas – 424 kv. m. Įgyvendinus projektą, bus sukurta 15 naujų vietų neįgaliesiems ir 15 jų tėvams, teikiamos laikino atokvėpio, ir kitos socialinės paslaugos.

7. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Socialinės paslaugos savivaldybėje planuojamos vertinant gyventojų socialinių paslaugų poreikį pagal jų amžių, nustatytą negalią, specialiuosius poreikius, gyvenamąją vietovę. Socialinių paslaugų poreikio įvertinimo per 2020 m. rajono gyventojams duomenys pateikti 7.1 lentelėje.

7.1. lentelė. Socialinių paslaugų poreikio įvertinimas 2020 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes ⁴	Skaičius asmenų (šeimų), kurių socialinių paslaugų poreikis:			1000 gyventojų tenka vietų (iš viso rajone 20343 gyventojų)	Iš jų finansuojama savivaldybės*
		įvertintas per 2020 m.	patenkintas (paslaugos teikiamos)	nepatenkintas (laukia eilėje)		
1.	Ilgalaikė socialinė globa	17	17	0	4,0	1,8
2.	Trumpalaikė socialinė globa	3	3	0	4,0	1,8
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	0	0	0	2,4	2,4
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	12	12	0	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	6 mamos ir 12 vaikų	6 mamos ir 12 vaikų		-	-
6.	Pagalba į namus	88	88	0	-	-
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	Pagal poreikį	Pagal poreikį		-	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	73	73	0	-	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	11	11	0	0,87	0,87
10.	Laikinas apgyvendinimas	2	2	0	0,39	0,39

* Finansavimą sudaro savivaldybės biudžeto lėšos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas dalis.

2020 m. socialinių paslaugų poreikis gyventojams buvo tenkinamas. Metų eigoje buvo 4 asmenys, laukiantys eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų, tačiau atsiradus laisvoms vietoms ilgalaikės socialinės globos įstaigose, jiems buvo pradėtos teikti paslaugos. Kasmet didėja poreikis pagalbos namuose paslaugoms. Ekstremalios situacijos paskelbimo ir karantino metu pagalbos į namus paslaugų gavėjai susimažino paslaugų teikimo intensyvumą, todėl 2020 m. šių paslaugų poreikis buvo patenkintas.

8. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Organizuojant socialines paslaugas savivaldybėje, atsižvelgiama į tai, kad visoms socialinėms grupėms būtų teikiamos būtiniausios paslaugos ir užtikrintas bazinių paslaugų paketas. Gyventojams teikiamos socialinių paslaugų kataloge nurodytos paslaugos, atsižvelgiant į gyventojų poreikius ir savivaldybės galimybes.

⁴ Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis

8.1. Bendrosios socialinės paslaugos savivaldybėje

Informavimas. Svarbiausia informacija įvairiais socialinių paslaugų klausimais viešinama savivaldybės interneto svetainėje <http://www.joniskis.lt/>. Informacija apie socialines paslaugas teikiama savivaldybės skelbimų lentose, seniūnijų informaciniuose stenduose, socialines paslaugas teikiančių įstaigų interneto svetainėse. Informacija pagal poreikį teikiama įvairiose sveikatos priežiūros įstaigose, nevyriausybiniuose organizacijose (toliau – NVO), atviraime jaunimo centre, asmens namuose, seniūnijose.

Konsultavimas. Profesinės kompetencijos ribose teikiamos konsultavimo paslaugos, kurių metu kartu su asmeniu (šeima) analizuojamos probleminės situacijos ir ieškoma sprendimo būdų. Šios paslaugos teikiamos visose socialines paslaugas teikiančiose įstaigose, NVO, Skyriuje, seniūnijose.

Tarpininkavimas ir atstovavimas. Paslauga skirta senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia, šeimoms, auginančioms vaikus, sprendžiant atitinkamose institucijose teisinius, sveikatos, ūkinių darbų organizavimo klausimus, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius ir pan. Ši paslauga labai aktuali socialinės globos paslaugas įstaigose gaunantiems asmenims, NVO nariams, vienišiams ir neįgaliesiems rajono gyventojams.

Transporto organizavimas. Specialaus transporto paslauga skiriama asmenims, kurie dėl ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir negali naudotis visuomeniniu ar individualiu transportu, taip pat mažas pajamas gaunantiems ar su socialinėmis problemomis susiduriantiems asmenims. Savivaldybėje specialiuoju transportu vežami neįgalūs asmenys, judantys vežimėliu, asmenys, kuriems reikalingas intensyvus gydymas, į gydymo ar reabilitacijos įstaigas, neįgalūs vaikai į darželį, socialiai remtini asmenys, šeimos, patiriančios riziką, kurie dėl sunkios materialinės padėties negali naudotis bendroju transportu, savivaldybės vaikų globos ir ugdymo įstaigų globotiniai į gydymo, reabilitacijos įstaigas.

Savivaldybėje transporto paslaugas teikia viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, vadovaujantis Transporto paslaugų teikimo specialiaisiais automobiliais Joniškio rajono savivaldybėje tvarkos aprašu, patvirtintu Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T-101 (2019 m. rugpjūčio 29 d. sprendimo Nr. T-178 redakcija, kartu su pakeitimu, padarytu 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T-64).

Per 2020 m. ketvirtį transporto paslaugų buvo suteikta 86 asmenims (2019 m. – 105, 2018 m. – 112 asmenų).

Sociokultūrinės paslaugos. Laisvalaikio organizavimo paslaugos, teikiamos siekiant išvengti socialinių problemų, mažinant socialinę atskirtį, aktyvinant bendruomenę. Jas teikiant, asmenys (šeimos) gali bendrauti, dalyvauti grupinio socialinio darbo užsiėmimuose, užsiimti mėgstama veikla, vaikai – ruošti pamokas ir pan.

Aktyviausi sociokultūrinių paslaugų teikėjai rajone – bendruomenės, nevyriausybinių organizacijos bei socialines paslaugas teikiančios įstaigos. Šiuo metu rajone aktyviausi šių paslaugų teikėjai yra projektų „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“ bei „Neįgaliųjų socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje teikimas“ vykdytojai – Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, viešoji įstaiga Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras, viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“. Be to, seniūnijose vykdoma sociokultūrinė veikla su šeimomis ir jų vaikais, neįgaliais ir pagyvenusiais žmonėmis, bendradarbiaujant su Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru.

Atvirasis darbas su jaunimu. Paslauga teikiama siekiant ugdyti jaunų žmonių asmenines ir socialines kompetencijas, padėti jiems aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai ir konstruktyviai reaguoti į jauno žmogaus gyvenimo pokyčius. Atvirą darbą su jaunimu savivaldybėje vykdo Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras. 2020 metais Atvirą jaunimo centrą lankė apie 900 jaunuolių. 2020 m. pabaigoje Kriukuose pradėjo veiklą naujas Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras.

8.2. Specialiosios socialinės paslaugos savivaldybėje

Organizuojant specialiasias socialines paslaugas rajono gyventojams, didžiausias dėmesys skiriamas socialinės priežiūros paslaugoms. Dėl spartaus rajono gyventojų senėjimo proceso, auga poreikis pagalbos į namus paslaugoms, kuriomis sudaromos sąlygos žmogui kuo ilgiau gyventi savo artimoje aplinkoje ir tik visiškai praradus savarankiškumą, skiriamos stacionarios socialinės globos paslaugos.

Siekiant užtikrinti kompleksinę ir savalaikę pagalbą šeimoms, susidūrusioms su socialinėmis problemomis, didelis dėmesys skiriamas socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugoms, pagalbai globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų dalyviams, vaikų dienos socialinei priežiūrai.

8.2.1. Socialinės priežiūros paslaugos

Pagalba į namus. Tai yra asmens namuose teikiamos paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje, rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, šeimos nariams, prižiūrintiems asmenis su negalia, senyvo amžiaus asmenis, turėti laikiną atokvėpį. Savivaldybėje pagalbą į namus teikia viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras senyvo amžiaus asmenims bei darbingo amžiaus asmenims su negalia visose seniūnijose, išskyrus Satkūnų ir Gaižaičių seniūnijas. Šių paslaugų poreikis kasmet yra augantis, nes rajono gyventojai sparčiai senėja (8.2.1.1. lentelė).

8.2.1.1. lentelė. Pagalbos į namus teikimo apimtys seniūnijose 2019–2020 m.

Eil. Nr.	Seniūnija	Paslaugų gavėjų skaičius		Darbuotojų skaičius	
		2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Gaižaičių	0	0	0	0
2.	Gataučių	15	17	2	2
3.	Joniškio	92	102	11	13
4.	Kepalių	6	7	2	2
5.	Kriukų	10	11	2	2
6.	Rudiškių	5	5	1	1
7.	Satkūnų	0	0	0	0
8.	Saugėlaukio	6	6	1	1
9.	Skaistgirio	6	7	1	1
10.	Žagarės	73	73	10	10
Iš viso		213	228	30	32

2020 m. pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį vidutiniškai svyravo nuo 191 iki 206 asmenų. Augančio paslaugų gavėjų skaičiaus metų pradžioje mažėjimą iš esmės lėmė karantino dėl COVID-19 pandemijos paskelbimas. Dalis paslaugų gavėjų dėl baimės susirgti atsisakė paslaugų arba sumažino teikiamų paslaugų apimtį. Didžiausias pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius yra Joniškio (86 asmenys per mėn.) ir Žagarės (65 asmenys per mėn.) seniūnijose, kurioms paslaugas kiekvienoje seniūnijoje teikė, atitinkamai 13 ir 10 darbuotojų.

Pagalbos pinigai. Tai yra pinigine išmoka, skiriama asmeniui (šeimai), kuriam bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą yra veiksmingiau organizuoti pinigine forma. Pagalbos pinigų gavėjai yra suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, vaikus globojančios šeimos, budintys globotojai.

Kaip alternatyvą pagalbos į namus paslaugoms savivaldybėje pagalbos pinigus 2020 m. gavo 6 suaugę asmenys su negalia (Gaižaičių, Satkūnų ir Joniškio seniūnijose). Jie skiriami Socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu ir mokami iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Kaip papildoma parama pagalbos pinigai (2 BSI dydžio išmoka per mėnesį) mokami vaiko globėjui (rūpintojui), budinčiam globotojui, šeimynai už globojamą vaiką. 2020 m. pagalbos pinigai

buvo mokami 47 globėjams (rūpintojams), 6 budintiems globotojams ir 1 šeimynai.

Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas. Paslaugos, teikiamos asmenims (šeimoms), siekiant stiprinti jų bendravimo gebėjimus (ieškant pagalbos, prisitaikant prie naujų situacijų, dalyvaujant visuomenės gyvenime, užmezgant ir palaikant ryšius su artimaisiais ir pan.) ir (ar) organizuojant jų darbinį užimtumą.

Socialinės priežiūros paslaugos šeimoms, susiduriančioms su socialinėmis problemomis, teikiamos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyriuje. 2020 m. jas teikė 10 socialinių darbuotojų darbui su šeima ir 3 atvejo vadybininkai. Nuo 2021 m. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija padidino finansavimą šioms paslaugoms teikti, numatydamą papildomai etatų, iki 4,5 etatų atvejo vadybininkų ir iki 11 etatų socialinių darbuotojų.

Šiuos pokyčius lėmė šalyje paskelbta ekstremali situacija ir karantinas dėl COVID-19 ligos pandemijos, kai buvo stebimas augantis šeimų, patiriančių riziką skaičius. Savivaldybėje šių šeimų skaičius nuo 93 šeimų 2019 m. augo iki 132 šeimų 2020 m. (žiūrėti 4.2.2. lentelę).

Augantį socialinių problemų mastą riziką patiriančiose šeimose papildomai atspinti ir šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, įrašymo į apskaitą statistika. Atvejo vadybos procesas inicijuojamas nustatant būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, kurį lemia 8.2.1.2. lentelėje nurodytos priežastys.

8.2.1.2. lentelė. Įrašymo į šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, apskaitą priežastys rajone

Šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, įrašymo į apskaitą priežastys	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Girtavimas	38	44	61
Socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai rūpintis vaikais	65	61	81
Fizinė ar seksualinė prievarta šeimoje	2	22	18
Vaikams nustatyta laikinoji globa	5	10	11
Kitos priežastys	2	5	5
Teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa	2	3	4

Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims, socialinės rizikos vaikams teikiamos – nakvynės namuose ir krizių centre, vaikų dienos centruose, pagalbos šeimai skyriuje, ilgalaikės socialinės globos įstaigose.

Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose. Teikiant šias paslaugas, siekiama sukurti namų aplinkos sąlygas ir suteikti reikalingas paslaugas asmenims (šeimoms), kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros, sudarant jiems sąlygas savarankiškai tvarkytis asmeninį (šeimos) gyvenimą.

Joniškio rajono savivaldybėje nuo 2018 m. pabaigos organizuojamas apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose socialinę riziką patiriančioms mamoms su mažais vaikais, kurios neturi socialinių įgūdžių. Paslaugos teikiamos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro padalinyje – Savarankiško gyvenimo namuose, kur įsteigtos 4 vietos mamoms su vaikais. 2020 m. Savarankiško gyvenimo namuose buvo apgyvendintos 6 mamos ir 12 vaikų. Savivaldybėje nėra galimybės teikti šių paslaugų senyvo amžiaus ir riziką patiriantiems asmenims, kuriems reikalinga socialinių darbuotojų pagalba.

Laikinas apnakvindinimas ir apgyvendinimas nakvynės namuose. Šios paslaugos teikiamos VŠĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centre-nakvynės namuose (toliau – Krizių centras-nakvynės namai). Įstaigoje yra 20 vietų, kurios skirtos asmenims, neturintiems ar praradusiems nuolatinę gyvenamąją vietą, grįžusiems iš pataisos namų, laisvės atėmimo, kardomojo kalinimo vietų, socialinės ar psichologinės reabilitacijos įstaigų ir asmenims, kurie prarado savo būstą arba buvo išvaryti iš kitiems asmenims priklausančių patalpų. Paslaugas teikia vienas socialinis darbuotojas ir 7 budėtojai-socialinio darbuotojo padėjėjai.

Kita Krizių centro-nakvynės namų funkcija – vykdyti socialinio darbo veiklą, susijusią su pagalba krizės ištiktoms šeimoms. Tam centre įrengti 3 kambariai (6 vietos) šeimoms,

atsidūrusioms krizinėje situacijoje (8.2.1.3. lentelė).

8.2.1.3. lentelė. Krizių centre-nakvynės namuose teikiamos paslaugos

Teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Laikinas apnakvindinimas	16	24	11
Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	26	37	29
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	6	10	4

2020 m. Krizių centre-nakvynės namuose buvo suteikta mažiau paslaugų, nes šalyje paskelbus ekstremalią situaciją ir karantiną dėl COVID-19 ligos pandemijos paslaugų gavėjai buvo apgyvendinti ilgesniam laikotarpiui, nenutraukiant paslaugų pasibaigus skyrimo terminui. Taip buvo siekiama krizinėje situacijoje atsidūrusiems žmonėms sudaryti sąlygas laikytis karantino metu galiojančių ribojimų.

Intensyvi krizių įveikimo pagalba. Tai yra socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo, pagalbos, kitų būtinųjų paslaugų (asmens higienos, buitinių ir kt.) suteikimas ir (ar) organizavimas asmeniui (šeimai), siekiant atkurti jo (jos) savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę, laikino apgyvendinimo, jei asmuo (šeima) dėl patirto smurto, prievartos, nustatyto vaiko apsaugos poreikio ar kitų priežasčių negali naudotis savo gyvenamąja vieta.

Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre 2020 m. įsteigtas Krizių centras – teikti vaiko laikinąją priežiūrą, kur įrengti keturi kambariai šeimoms (suaugusiems) su vaikais. Paslauga organizuojama, kai vaiko teisių apsaugos tarnyba, atlikusi vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko apsaugos poreikį ir priima sprendimą Krizių centre apgyvendinti vaiką kartu su jo tėvais ar vienu iš jų arba kitais vaiko atstovais (atstovu) pagal įstatymą, kurie (kuris) nekelia pavojaus vaiko fiziniui ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei. 2020 m. laikina priežiūra buvo suteikta 5 suaugusiems ir 8 vaikams.

Psichosocialinė pagalba. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Pagalbos šeimai skyriuje rajono šeimoms organizuojamos kompleksinės paslaugos, įgyvendinant projektą „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“, taip didinant prevencinių ir intervencinių paslaugų šeimai ir vaikui prieinamumą, kokybę ir įvairovę. Centre įkurtuose Bendruomeniniuose šeimos namuose dirba socialinis darbuotojas, kuris įvertina šeimų, susiduriančių su problemomis, poreikius ir nukreipia jas į reikiamas veiklas.

2020 m. kartu su partneriu VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru buvo organizuojamos ypač aktualios individualios psichologo konsultacijos krizę išgyvenantiems asmenims, šeimos konsultacijos (grupinės) linkusiems smurtauti asmenims ar smurto aukoms, mediacijos, ir kt. Visose projekto veiklose 2020 m. dalyvavo apie 120 rajono gyventojų.

Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti.

Šią pagalbą savivaldybėje organizuoja Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Globos centras.

Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, globėjams giminaičiams, šeimynoms, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

2020 m. Globos centro darbuotojai (globos koordinatoriai, socialinis darbuotojas, psichologas) suteikė:

- globojamiems (rūpinamiems) ir budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams 670 informavimo ir konsultavimo paslaugų;
- globėjams (rūpintojams) ir budintiems globotojams 1417 informavimo ir konsultavimo paslaugų;

- šeimynos dalyviui 33 informavimo ir konsultavimo paslaugas;
- norintiems globoti (rūpintis) ar tapti budinčiais globotojais 211 informavimo ir konsultavimo paslaugų.

Per 2020 m. sudaryta 1 nauja sutartis su budinčiu globotoju dėl vaikų priežiūros, kol bus teikiama atokvėpio paslauga šeimynos dalyviui (pas budinčius globotojus buvo apgyvendinti 2 vaikai). Su Švenčionių rajono socialinių paslaugų centru sudaryta sutartis dėl budinčio globotojo paslaugų pirkimo – pardavimo.

Globos centras 2020 m. pabaigoje pagalbą teikė 70 globojamų (rūpinamų) vaikų ir 3 budintiems globotojams, 55 globėjams (rūpintojams) ir 1 šeimynai.

Vaikų dienos socialinė priežiūra. Dienos socialinės priežiūros paslaugos, kuriomis siekiama ugdyti vaiko ir jo šeimos narių socialinius bei gyvenimo įgūdžius, teikiama rajone veikiančiuose vaikų dienos centruose, skirtuose tiek socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms, negaliesiems vaikams ir jų šeimoms, tiek ir kitiems vaikams, stokojančioms turiningo užimtumo ar veiklos.

2021 m. rajone veikia 5 akredituoti vaikų dienos centrai (žiūrėti 5.1. lentelę), kurių veikla finansuojama valstybės biudžeto (45,6 tūkst. eurų) ir savivaldybės biudžeto (40,3 tūkst. eurų) lėšomis. 2020 m. atlikus akreditavimo procedūras, savivaldybė patvirtino jų akreditaciją teikti vaikų dienos socialinę priežiūrą 3 metų laikotarpiui. Planuojama, kad šiuos centrus lankys apie 130 rajono vaikų.

Iki 2021 m. dienos socialinės priežiūros paslaugos dienos centruose buvo teikiamos pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuojamus projektus. 2020 m. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija į finansuotinių vaikų dienos centrų veiklos ir plėtros projektų sąrašą įtraukė Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos 2 projektus – „Žadintuvas“ (skirta 10714,0 eurų) ir „Erdvė“ (skirta 8187,0 eurų). Taip pat atrinkti 2 Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro projektai – „Spindulys“ (skirta 9968,0 eurų) ir „Draugystės tiltas“ (skirta 12946,0 eurų). Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro projektus papildomai rėmė savivaldybė, skirdama lėšas socialinių darbuotojų darbo užmokesčio išlaidoms padengti.

Laikino atokvėpio paslauga. Tai yra trumpalaikės specialiosios socialinės paslaugos (socialinės priežiūros ir (arba) socialinės globos), teikiamos vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, kuriuos namuose augina, prižiūri ir (ar) globoja (rūpina) kartu gyvenantys šeimos nariai, artimieji, laikinai dėl tam tikrų priežasčių negalintys jais pasirūpinti. Taip siekiama sudaryti sąlygas artimiesiems derinti asmeninį ir visuomeninį gyvenimą, suteikiant jiems galimybę kompensuoti šeimos interesus ir poreikius, pailsėti nuo nuolatinės asmens priežiūros ir (arba) slaugos.

Laikino atokvėpio paslaugas negaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims savivaldybėje teikia dvi socialines paslaugas teikiančios įstaigos, kurios nurodytos 8.2.1.4 lentelėje.

8.2.1.4. lentelė. Laikino atokvėpio paslaugos teikėjai savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Teikiamų paslaugų pavadinimas	Paslaugų gavėjų tikslinė grupė	Paslaugų gavėjų / vietų skaičius
1.	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Dienos socialinė globa ir / ar trumpalaikė socialinė globa (institucijoje)	Vaikai su negalia ir suaugę asmenys su negalia (dienos centro lankytojai)	6
2.	Viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	Socialinė priežiūra namuose (pagalba į namus)	Senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia	3
		Dienos socialinė globa (namuose)	Senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia	5

Socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje. Savivaldybėms yra perduota funkcija organizuoti šių paslaugų projektų konkursą, paraiškų atranką ir finansavimą.

2020 m. keturios neįgaliųjų ar jas vienijančios organizacijos teikė užimtumo įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose, meninių gebėjimų lavinimo būreliuose, kolektyvuose ar klubuose paslaugas rajono gyventojams. 2019–2020 m. organizacijos paslaugas teikė apie 100 neįgaliųjų, 2018 m. – 145 neįgaliesiems, 2017 m. – 162 asmenims. 2021 m. finansavimas skirtas 4 organizacijoms, kurios planuoja paslaugas teikti 96 neįgaliesiems (8.2.1.5 lentelė).

8.2.1.5. lentelė. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje teikėjai

Eil. Nr.	Projektą įgyvendinančios organizacijos pavadinimas	Finansavimas (eurai)		
		2019 m.	2020 m.	2021 m.
1.	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	2376	3938	6241
2.	Viešoji įstaiga Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras	6961	12114	13177
3.	Viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	15073	17924	15082
4.	Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	7150	7658	7694
	Iš viso	31560	41634	42194

Lėšas projektams finansuoti iš valstybės biudžeto skiria Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Joniškio rajono savivaldybė. Skiriamų lėšų pakanka visoms neįgaliųjų organizacijų pateiktoms paraiškoms finansuoti.

8.2.2. Socialinės globos paslaugos

Dienos socialinė globa namuose. Vaikams ar suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, kuriems reikalingos kompleksinės paslaugos dienos metu, viešoji įstaiga Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia dienos socialinės globos paslaugas asmenims namuose ir integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos) paslaugas namuose (8.2.2.1 lentelė).

8.2.2.1. lentelė. Dienos socialinės globos paslaugos namuose

Paslaugos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose	11	9	12
Integrali pagalba (dienos socialinė globa ir slauga)	24	49	49

Asmenims, kuriems reikalingos kompleksinės (socialinės globos ir slaugos) paslaugos, centras teikia integralią pagalbą. Įgyvendinant projektą „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“, mobilioji komanda, sudaryta iš socialinių darbuotojų, jų padėjėjų, slaugytojų bei jų padėjėjų, reabilitacijos specialisto, 2020 m. lankė 49 asmenis. Iš viso per projekto vykdymo laikotarpį nuo 2017 m. pradžios paslaugos jau suteiktos 79 rajono gyventojams. Tikimasi, kad 2021 m. besibaigiantis projektas bus pratęstas ir bus skirtas papildomas finansavimas, kuriuo dengiamos išlaidos asmenims teikiamoms slaugos paslaugoms.

Dienos socialinė globa institucijoje. Savivaldybėje veikia du dienos užimtumo centrai Joniškioje ir Žagarėje, teikiantys dienos socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią.

Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre, kuriame vienu metu paslaugas gali gauti 40 asmenų ir Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre, kuriame yra 25 vietos, veiklos organizuojamos vidutinę ir sunkią negalią turintiems asmenims. Paslaugos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų asmenų su sunkia negalia socialinei globai. Šių centrų lankytojų skaičiaus kaita pateikta 8.2.2.2 lentelėje.

8.2.2.2. lentelė. Dienos socialinės globos paslaugos institucijoje

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	39	41	43
Joniškio rajono Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	21	25	22

Dienos užimtumo centrų patalpos pritaikytos asmenų judėjimui, lavinimui ir užimtumui, įrengtos, taikant universalų dizaino principą, aprūpintos būtiniausia įranga ir priemonėmis.

Trumpalaikė socialinė globa. Trumpalaikė socialinė globa teikiama Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre šio centro lankytojams. Teikiant šias paslaugas neįgaliesiems sudaryta galimybė gauti trumpalaikę globą, kai jų šeimų nariai ar globėjai laikinai dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų ir kt.) negali prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra. 2018 m. paslaugas gavo 8 neįgalieji, 2019 m. – 6, 2020 m. – 4 asmenys.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos ir senų žmonių bei asmenų su proto ir psichikos negalia ilgalaikės socialinės globos įstaigose. 2020 m. 3 asmenims Jurdaičių socialinės globos namuose buvo skirtos trumpalaikės socialinės globos paslaugos 6 mėnesiams, kol jie laukia eilėje gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams institucijoje. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre suformuoti trys padaliniai, kuriuose teikiama ilgalaikė socialinė globa vaikams iki 18 metų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).

Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius veikia Žagarėje, kur šeimynos principu gali būti apgyvendinti 8 be tėvų globos likę vaikai (8.2.2.3. lentelė).

8.2.2.3. lentelė. Be tėvų globos likusių vaikų ilgalaikė socialinė globa institucijoje

Paslaugų teikėjas	Paslaugų gavėjų skaičius			
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Planuojamas 2021 m.
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius	32	10	9	8
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai Joniškyje	6	6	6	6
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai Skaistgirėje	-	8	8	8
Akmenės rajono paramos šeimai centras	4	4	4	1
Ventos socialinės globos namai	2	2	1	1
Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namai (Nuo 2020 m. kompleksinių paslaugų namai „Alka“)	7	5	5	0
V. Ercupienės šeimyna	9	9	8	5

Kiti du padaliniai, Bendruomeniniai vaikų globos namai veikia Joniškyje ir Skaistgirėje.

Atsižvelgiant į ilgalaikės valstybės politikos gaires – perėjimo nuo institucinės socialinės globos prie šeimoje teikiamos globos, pertvarkant įstaigas į šeimynas, tėvų globos likusius vaikus siekiama įkurdinti artimoje šeimai aplinkoje. 2021–2022 m. Joniškio mieste bus įkurti dar vieni bendruomeniniai vaikų globos namai, siekiant visiškai atsisakyti vaikų institucinės globos įstaigoje.

Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams šeimynoje ir šeimose. Savivaldybėje yra įsteigta Vidos Ercupienės šeimyna. Šeimynoje globojamiems vaikams yra suteikiamos tokios gyvenimo sąlygos, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai, ir tokia šeimos aplinka, kurioje tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje. Globotinių skaičius nuo 2014 m., kai buvo globojama 14 vaikų, kasmet mažėja. 2021 m., sukačius pilnametystei, vaikų skaičius sumažės iki 5. Šeimynos veikla finansuojama valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis. Iš valstybės biudžeto už vaikų globą yra skiriama vaiko globos (rūpybos) išmoka ir globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, iš savivaldybės biudžeto –

šeimynos dalyvio išlaikymo pajamos ir papildoma parama – pagalbos pinigai.

2020 m. 71 vaikas buvo globojamas šeimoje. Per pastaruosius metus 8 rajono vaikams, likusiems be tėvų globos, buvo surasti globėjai; dvi globėjų šeimos pradėjo globoti 3 kitų rajonų vaikus. Šiuo metu asmenų galinčių ir norinčių globoti tėvų globos netekusius vaikus nėra pakankamai, todėl didelį dėmesį būtina skirti globėjų paieškai ir rengimui.

Ilgalaikė socialinė globa senų žmonių ir asmenų su proto ir psichikos negalia. Visiškai nesavarankiškiems asmenims, kuriems reikalinga kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūra, savivaldybė organizuoja ilgalaikės socialinės globos paslaugas. Didžioji dalis senų žmonių, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra, globojami Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje veikiančiose įstaigose – parapijiniuose globos namuose ir dvejose privačiose įstaigose.

VšĮ Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“, kuriuose įrengtos 35 globos vietos, pagal socialinės globos skyrimo ir finansavimo sutartį, savivaldybės siuntimu gali būti apgyvendintas 21 rajono gyventojas. Privačiuose Beržėnų senjorų namuose įrengta 40 globos vietų, Kepalių globos namuose – 16 vietų. Šiose įstaigose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos pensinio amžiaus vienišiams žmonėms, suaugusiems neįgaliesiems, kuriems reikalinga nuolatinė globa ir slauga. Savivaldybė rajono gyventojus į šias įstaigas nukreipia pagal poreikį ir įstaigos galimybes priimti globotinius.

Ilgalaikės socialinės globos senų žmonių globos įstaigose gavėjų skaičius pateiktas 8.2.2.4 lentelėje.

8.2.2.4. lentelė. Senų žmonių ir asmenų su proto ir psichikos negalia ilgalaikė socialinė globa

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Senyvo amžiaus asmenų			
VšĮ Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“	28	21	22
VšĮ Beržėnų senjorų namai	7	9	9
Kepalių globos namai	3	3	5
VšĮ Šatijų rezidencija	-	1	1
Asmenų su proto ar psichikos negalia			
Aukštelkės socialinės globos namai	3	3	3
Linkuvos socialinės globos namai	9	8	9
Skemų socialinės globos namai	1	1	1
Jurdaičių socialinės globos namai	19	18	20
Aknystos socialinės globos namai	1	1	1
Senjorų socialinės globos namai	1	1	2
Panevėžio Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namai	-	1	1

Asmenų su proto ar psichikos negalia ilgalaikė socialinė globa organizuojama ir iš dalies finansuojama valstybinėse ilgalaikės socialinės globos įstaigose, kurios įsikūrę visoje šalyje. Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje veikia viena tokia įstaiga – Jurdaičių socialinės globos namai. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

Dėl spartaus senėjimo proceso ir didėjančio sergančių įvairiomis psichikos ir proto ligomis asmenų skaičiaus ilgalaikės socialinės globos poreikis nuolat išlieka.

8.3. Joniškio rajono savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir teikimo apimčių palyginimas su Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvais

Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-578 redakcija). 8.3.1 lentelėje pateiktas savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų apimčių palyginimas su nustatytais Lietuvos normatyvais.

8.3.1. lentelė. Joniškio rajono savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas palyginimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka Lietuvoje		10 000 gyventojų tenka Joniškio rajone (2021-01-01)	
		viėtų ¹	gavėjų ²	viėtų ¹	gavėjų ²
1.	Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos				
1.1.	Pagalba į namus	x	40	x	84
1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	7	x	24
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 2.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	63
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	0	x
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa	1,2	x	2,5	x
1.6.	Ilgalaikė socialinė globa	20	x	26	x
2.	Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos				
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	10	x	11
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	4	x	3
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 1.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	63
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa	1,5	x	3	x
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	x	0	x
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:				
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose	2	x	0	x
2.6.2.	socialinės globos namuose	7	x	9	x
3.	Šeimos ir vaikai				
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	x	65
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):				
3.2.1.	vaikų	x	30	x	47
3.2.2.	šeimų	x	26	x	30
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	7	x
3.4.	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui	x	4,5	x	29
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)	x	1	x	0,5
3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negalia	11	x	10	x
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	3	x
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:				
3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	0	x
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	0,9	x
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:				
3.9.1.	šeimynoje	2	x	4	x
3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	7	x

3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	3	x
3.10.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	0	x
4.	Socialinės rizikos suaugę asmenys				
4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	9
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	7	x
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	10	x
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje	1,5	x	0	x

¹ Vietų skaičius socialinių paslaugų įstaigoje.

² Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį.

Vertinant socialinių paslaugų teikimo Joniškio rajono savivaldybėje pakankamumo lygį, matyti, kad savivaldybėje neorganizuojamos maitinimo, mobilaus darbo su jaunimu, darbo su jaunimu gatvėje, neįgalių asmenų apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugos, aktuali dienos socialinė globos institucijoje plėtra, suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių rizikos asmenų socialinė priežiūra savarankiško ar grupinio gyvenimo namuose. Pastebimas socialinės priežiūros paslaugų, tai yra, pagalbos į namus, augantis poreikis vienišiams, senyvo amžiaus asmenims. Išlieka vaikų, likusių be tėvų globos, ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis, kol savivaldybėje nėra pakankamai išvystytas bendruomeninių vaikų globos namų tinklas; būtinybė plėsti vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas.

9. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Savivaldybėje socialines paslaugas teikia 79 socialiniai darbuotojai, 204 socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje socialinių paslaugų ir piniginių paramos teikimu seniūnijose rūpinasi 13 socialinio darbo specialistų, kurie dirba su senyvo amžiaus, neįgaliais, suaugusiais asmenimis, vaikais ir socialiai remtiniais asmenimis. Jie priima asmenų prašymus-paraiškas gauti įvairias išmokas, socialines paslaugas, kitą paramą, vertina socialinių paslaugų poreikį, lankosi pareiškėjų namuose, kad nustatytų paramos ir paslaugų poreikį.

Savivaldybės socialinių paslaugų srities darbuotojų skaičius pateiktas 9.1. lentelėje.

9.1. lentelė. Socialinių paslaugų įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų skaičius

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos:	66	30	111
1.1.	biudžetinės	41	15	41
1.2.	viešosios	6	-	69
1.3.	privačios	4	-	13
1.4.	valstybės pavaldumo	15	15	81
2.	Savivaldybės administracija	13	-	-
	Iš viso	79	30	204

Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro 6 padaliniuose (Vaikų globos skyrius,

Pagalbos šeimai skyrius, Globos centras, Bendruomeniniai vaikų globos namai, Savarankiško gyvenimo namai, Krizių centras) dirba 30 socialinių darbuotojų ir 20 socialinio darbuotojų padėjėjų, iš kurių 4 atvejo vadybininkai ir 11 socialinių darbuotojų darbui su šeima, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas, finansuojamų iš valstybės biudžeto lėšų.

Dienos socialinės globos paslaugas neįgaliesiems Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre ir Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre teikia 11 socialinių darbuotojų ir 22 socialinio darbuotojo padėjėjai. Tuo tarpu, dienos socialinės globos ar integralios pagalbos paslaugas neįgaliesiems namuose 2020 m. teikė 2 socialiniai darbuotojai ir 27 socialinio darbuotojo padėjėjai.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims trejose privačiose rajono socialinės globos įstaigose teikia 4 socialiniai darbuotojai ir 13 socialinio darbuotojo padėjėjų. Jurdaičių socialinės globos namuose dirba 15 socialinių darbuotojų ir 81 socialinio darbuotojo padėjėjas.

Socialinės priežiūros paslaugas (pagalba į namus, transporto, laikino apnakvindinimo ar apgyvendinimo) viešojoje įstaigoje Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centre 2020 m. teikė 4 socialiniai darbuotojai ir 42 socialinio darbuotojo padėjėjai.

10. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant 2020 m. Joniškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų planą, prioritetiniai socialinių paslaugų plėtros tikslai, kuriais siekiama užtikrinti įvairioms Joniškio rajono gyventojų socialinėms grupėms teikiamų socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, buvo įgyvendinami atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes (10.1 lentelė).

10.1. lentelė. 2020 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimas

Tikslo apibūdinimas	Įgyvendinimas	Rezultatas
Užtikrinti paslaugas neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims	Atsižvelgiat į savivaldybės finansines galimybes, buvo organizuojamos: - bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto paslaugos, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis organizavimas); - specialiosios socialinės paslaugos – socialinė priežiūra (pagalba į namus, apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose); socialinė globa (dienos, trumpalaikė, ilgalaikė).	Socialinės paslaugos buvo teikiamos visiems besikreipusiems rajono gyventojams, atsižvelgiant į individualų asmens poreikį ir sveikatos būklę, parenkant tinkamiausią paslaugų rūšį.
Aktyvinti vaikų globos šeimoje procesą	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras dėl globos ir įvaikinimo viešinimo kreipėsi į 35 įstaigas, siekdamas surengti susitikimus bendruomenėse, įstaigose. Žagarės, Skaistgirio, Satkūnų, Kriukų, Saugėlaukio, Gataučių seniūnijose viešinimui buvo statomi stendai, kuriuose nurodoma informacija, kur kreiptis iškilus klausimams, susijusiems su globa ir įvaikinimu. GIMK mokymai organizuoti 3 asmenų grupėms. 1 grupė baigė pagrindinius globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programos GIMK mokymus, 2 grupės pradėjo ir baigė pagrindinius globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programos GIMK mokymus.	Mokymus baigė 15 asmenų, iš jų 11 šeimų, 2 asmenys, norintys tapti budinčiais globotojais. Pravesta 1 testinis mokymas 8 asmenims. 8 vaikams surasti globėjai (2 iš jų gyveno Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre, 2 – kompleksinių paslaugų namuose „Alka“ Šiauliuose, 4 – nustatyta laikinoji globa). 2 globėjų šeimos pradėjo globoti 3 kitų rajonų vaikus.
Plėsti paslaugas	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras kartu su	Projekto veiklose 2020 m.

šeimoms ir vaikams	VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru įgyvendino trimetį projektą „Kompleksinė pagalba Joniškio rajono šeimoms“, taip didinant prevencinių ir intervencinių paslaugų šeimai ir vaikui prieinamumą. Buvo organizuojami grupiniai tėvystės įgūdžių ugdymo ir stiprinimo užsiėmimai, pozityvios tėvystės paskaitos, individualios konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais, šeimos konsultacijos (grupinės) linkusiems smurtauti asmenims ar smurto aukoms, mediacijos ir kt.	dalyvavo apie 120 rajono gyventojų, panaudota 61,3 tūkst. eurų Europos Sąjungos lėšų.
--------------------	---	---

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

11. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Joniškio rajono savivaldybės 2021 m. socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Užtikrinti nestacionarių socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje.

2. Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą.

Tikslams įgyvendinti numatyti uždaviniai:

1. užtikrinti kompleksinių paslaugų šeimoms ir vaikams teikimą ir prieinamumą;
2. gerinti neįgalių ir senyvo amžiaus asmenų socialinės priežiūros kokybę ir prieinamumą;
3. skatinti vaikų dienos centrų tinklo plėtrą;
4. aktyvinti globos centro veiklą, teikiant profesionalią pagalbą globėjams ir sudarant būsimų globėjų rezervą.

Numatomos prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys:

- Aktyvinant darbą su šeimomis ir globėjais, paslaugų šeimai teikimo procesą, planuojama:
 - skatinti vaikų globą šeimoje viešinimo priemonėmis;
 - teikti kompleksinę metodinę ir konsultacinę pagalbą potencialiems globėjams;
 - plėtoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugas vaikus auginančioms bei socialinę riziką patiriančioms šeimoms.
- Vykdam socialinių paslaugų tinklo ir infrastruktūros plėtrą, planuojama:
 - įkurti bendruomeninius vaikų globos namus;
 - skatinti vaikų dienos centrų plėtrą;
 - gerinti ilgalaikės socialinės globos be tėvų globos likusiems vaikams kokybę.
- Siekiant užtikrinti kompleksines paslaugas neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims, planuojama:
 - plėsti pagalbos į namus, dienos socialinės globos ir slaugos paslaugas namuose;
 - plėsti asmeninio asistento paslaugas šeimoms ar vaikams su negalia.

12. Priemonių planas

Priemonių planas rengiamas atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ priemonės.

12.1. lentelė. Socialinių paslaugų priemonių planas 2021 m.

1 tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurai (finansavimo)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas

		Šaltiniai)*		
Vaikų ilgalaikės socialinės globos teikimas	Organizuojama socialinė globa rajono vaikams kitų rajonų vaikų globos namuose	39000,0 (SB), 5000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos 3 vaikų, likusių be tėvų globos, socialinės globos paslaugos
	Organizuojama be tėvų globos likusių vaikų socialinė globa šeimynoje	9000,0 (SB), 18000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuojamos šeimos, kurios globoja 5 vaikus, dalyvio pajamos ir mokamos išmokos vaikui
Vaikų stacionarios socialinės globos ir pagalbos šeimai paslaugų Joniškio rajone plėtra	Organizuojamos vaikų ilgalaikės globos ir pagalbos šeimai paslaugos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre	719300,0 (SB), 275800,0 (SB(VB)), 67000,0 (LRVB)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Teikiamos socialinės globos (24 vaikams), socialinės paslaugos šeimai (apie 350 gavėjų) Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre
Vaikų dienos socialinės priežiūros vaikų dienos centruose finansavimas	Skiriama finansinė savivaldybės ir valstybės parama rajone veikiantiems akredituotiems vaikų dienos centrams	40300,0 (SB), 45600,0 (SB(VB))	Akredituoti vaikų dienos centrai	Teikiamos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos 130 rajono vaikų
Pagalbos pinigų skyrimas	Skiriama pagalbos pinigų, kaip alternatyva bendrosioms ir socialinės priežiūros paslaugoms	80000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	6 asmenims, kuriems socialines paslaugas veiksmingiau organizuoti pinigais, 60 vaikų, globojamų šeimose, bus mokami pagalbos pinigai
Bendrųjų paslaugų ir socialinės priežiūros prieinamumo rajono gyventojams didinimas	Organizuojamos transporto paslaugos	79900,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos transporto paslaugos (90 asmenų)
	Organizuojamos pagalbos į namus paslaugos	397800,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos pagalbos į namus paslaugos (220 asmenų)
	Organizuojamas apgyvendinimas Krizių centre-nakvynės namuose	108200,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Užtikrintas krizių centro ir nakvynės namų paslaugų teikimas (35 asmenys)
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos kitų rajonų savarankiško gyvenimo namuose	1000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Finansuotos 2 asmenų, gyvenančių savarankiško gyvenimo namuose, paslaugos
Dienos socialinės globos namuose teikimo sunkios negalios asmenims plėtra	Organizuojama dienos socialinė globa namuose neįgaliesiems asmenims	55000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	10 sunkios negalios asmenų teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose
Dienos ir trumpalaikės socialinės globos vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir fizinę negalią plėtra	Organizuojama dienos ir trumpalaikė socialinė globa vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir kompleksinę negalią, Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre	169600,0 (SB), 180000,0 (SB(VB))	Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla	40 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos

	Organizuojama dienos socialinė globa neįgaliems vaikams ir suaugusiems Joniškio rajono Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre	51600,0 (SB), 73000,0 (SB(VB))	Joniškio rajono Žagarės specialioji mokykla	25 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
Vienių ir neįgalių senyvo amžiaus asmenų ilgalaikės socialinės globos teikimas globos namuose	Finansuojama socialinė globa senyvo amžiaus rajono gyventojams socialinės globos įstaigose pagal sutartis	97000,0 (SB), 75000,0 (SB(VB))	Joniškio r. sav. adm.	Finansuota 40 socialinės globos vietų senyvo amžiaus asmenų globos namuose
Asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas socialinės globos namuose	Organizuojama asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, socialinė globa valstybiniuose socialinės globos namuose pagal sutartis	114000,0 (SB), 70000,0 (SB(VB)), 2000,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	45 asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, finansuotos socialinės globos paslaugos
Socialinės integracijos paslaugų neįgaliesiems teikimas	Finansuojamos socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje	7100,0 (SB), 35100,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	90 neįgalių asmenų teikiamos socialinės reabilitacijos paslaugos bendruomenėje
	Finansuojami gyvenamojo būsto ir aplinkos pritaikymo neįgaliems asmenims, liftų, keltuvų priežiūros darbai	40300,0 (SB), 39700,0 (LRVB)	Joniškio r. sav. adm.	17 neįgaliųjų pritaikytas būstas, atliekama 12 keltuvų priežiūra
2 tikslas. Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurais (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Joniškio rajono bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra	Organizuojami gyvenamojo būsto, tinkamo vaikų globos paslaugoms teikti, statybos darbai; paslaugas teikia rajone veikiantys vaikų dienos centrai, kuriuose buvo atnaujinta materialinė bazė	30000,0 (SB), 70000,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose socialinės globos paslaugas gaus 8 be tėvų globos likę vaikai
Integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtra	Organizuojamos kompleksinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos sunkios negalios asmenims namuose	72100,0 (ES), 92000,0 (SB(VB)) 30000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	40 sunkios negalios asmenų teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos namuose
Kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimas	Kartu su projekto partneriais (Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centru ir VšĮ Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru) organizuojamos kompleksinės pagalbos šeimai paslaugos	133200,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm.	150 asmenų suteikta konsultacinė, asmeninio asistento ir kita pagalba
Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra	Organizuojama Globos centro veikla Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre, siekiant suteikti kvalifikuotą pagalbą vaikų globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams ir šeimynai	25000,0 (ES)	Joniškio r. sav. adm. ir Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	60 vaikus globojančių šeimų, budintiems globotojams ir šeimynai suteikta kompetetinga specialistų pagalba

Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro plėtra	Organizuojami Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro pastato III aukšto pritaikymo veiklai darbai, kur bus teikiamos dienos užimtumo, laikino atokvėpio ir kitos neįgaliųjų poreikius tenkinančios paslaugos	21000,0 (ES), 10000,0 (SB)	Joniškio r. sav. adm.	Patvirtinus investicinį projektą, organizuojami projekto įgyvendinimo darbai; paslaugos teikiamos apie 30 naujų paslaugų gavėjų.
--	---	-------------------------------	-----------------------	--

*SB – savivaldybės biudžeto lėšos, SB(VB) – valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, ES – Europos Sąjungos paramos lėšos, LRVB – valstybės biudžeto lėšos

13. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2021 m.

2021 m. lyginant su 2020 m. išliks augantis ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis asmenims, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia. Šios paslaugos Joniškio rajono gyventojai pageidauja arčiausiai gyvenamosios vietos esančiose regioninėse socialinės globos įstaigose.

2021 m. sausio 1 d. duomenimis eilėje į valstybinius socialinės globos namus laukia 3 asmenys, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia (13.1 lentelė).

13.1. lentelė. Socialinių paslaugų poreikis regioninėse socialinių paslaugų įstaigose

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Asmenų, turinčių psichikos ir proto negalią, socialinės globos namai	5
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Vaikų ilgalaikė socialinė globa	Vaikų globos namai	-

Vaikų ilgalaikės socialinės globos poreikis yra sunkiai prognozuojamas. Savivaldybė, vykdydama institucinės globos pertvarką, be tėvų globos likusius vaikus apgyvendina savivaldybės teritorijoje veikiančiuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose arba pas budinčius globotojus.

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

14. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

2021 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti numatomas biudžetas (14.1 lentelė):

- savivaldybės biudžeto lėšos – 1.983.800,0 eurų;
- LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos – 910.800,0 eurų;
- ES struktūrinių fondų ir kitos lėšos – 321.300,0 eurų.

14.1. lentelė. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas			Pagal planines išlaidas
		2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms eurai	1.351.400,0	1.455.200,0	1.774.200,0	1.983.800,0
	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc. (savivaldybės biudžetas eurai)	5,0 (27.029.800,0)	5,18 (28.082.400,0)	5,68 (31.930.700,00)	6,61 (30.042.800,00)

2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos eurai	604.050,0	731.400,0	874.600,0	910.800,0
	iš jų:				
2.1.	šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	149.300,0	189.800,0	240.400,0	275.800,0
2.2.	sunkios negalios asmenų socialinei globai organizuoti	374.600,0	435.000,0	533.900,0	545.000,00
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	80.150,0	106.600,0	100.300,0	90.000,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos eurai	192.100,0	160.200,0	218.200,0	321.300,0
4.	Asmenų mokestis už socialines paslaugas eurai	270.387,0	276.727,0	341.300,0	360.000,0
5.	Kitos lėšos eurai (projektai ir nepanaudotos valstybės specialiosios tikslinės dotacijos, privačios lėšos)	34.400,0	55.200,0	74.200,0	80.000,0
	Iš viso eurai	2.452.337,0	2.678.727,0	3.282.500,0	3.655.900,0

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2021 m. didės ir sieks 6,61 proc. Lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms organizuoti, kasmet numatomos Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 03 programoje „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“.

15. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2021 m. Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti ir socialinių paslaugų plėtrai užtikrinti naudojamų lėšų šaltiniai, lyginant su 2020 m., planuojama, keisis dėl šių priežasčių:

- Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis socialinėms paslaugoms didės visoms planuojamoms teikti paslaugoms, tiek tęstinėms bendrųjų socialinių, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, tiek naujoms priemonėms, siekiant plėsti socialinių paslaugų tinklą (steigiami nauji Bendruomeniniai vaikų globos namai, vykdoma dienos socialinės globos ir slaugos asmens namuose, pagalbos į namus paslaugų plėtra, didėja biudžetinių, socialines paslaugas teikiančių, įstaigų darbuotojų darbo užmokestis, didėja ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos, naujai finansuojama vaikų dienos centrų veikla);

- valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų dalis padidės dėl didėjančio socialinių paslaugų srities darbuotojų, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas šeimoms, finansavimo ir valstybės didinamo savivaldybei numatyto etatų skaičiaus; dėl integralios pagalbos asmens namuose paslaugų plėtos sunkios negalios asmenims; dėl augančios ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos seniems žmonėms ir asmenims su proto ir psichikos negalia;

- valstybės biudžeto lėšų dalis, skirta vaikų globos (rūpybos) išmokoms, planuojama mažės dėl mažėjančio institucijoje globojamų rajono vaikų skaičiaus;

- ES struktūrinių fondų paramos lėšų dalis padidės dėl socialinių paslaugų infrastruktūros plėtos (steigiami nauji Bendruomeniniai vaikų globos namai); globos centro veiklos plėtojimo; kompleksinės pagalbos Joniškio rajono šeimoms teikimo; integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) neįgalių asmenų namuose paslaugų plėtos; dienos užimtumo paslaugų plėtos asmenims, turintiems proto ir psichikos sutrikimų.

16. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

Socialinių paslaugų planavimo ir organizavimo funkcijos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme. Socialinių paslaugų organizavimui ir teikimui užtikrinti savivaldybė naudoja valstybės biudžeto, Europos Sąjungos ir savivaldybės biudžeto lėšas, kurios sudaro didžiąją dalį šioms paslaugoms skiriamų lėšų (16.1 lentelė).

16.1. lentelė. Socialinių paslaugų finansavimas iš savivaldybės biudžeto lėšų

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos eurai	
		2019 m.	2020 m.
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	870.100,0	1.102.000,0
	iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigų	701.800,0	878.800,0
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigų pagal lėšų kompensavimo sutartis	120.550,0	163.900,0
2.3.	nevyriausybinių organizacijų ir privačių įstaigų pagal išlaidų kompensavimo sutartis	47.750,0	59.300,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	5.300,0	6.500,0
4.	Finansavimas vykdančiam socialinių paslaugų programoms	579.800,0	665.700,0
	Iš viso	1.455.200,0	1.774.200,0

17. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant įgyvendinti teisės aktų, reglamentuojančių socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestį, nuostatas, didinti darbuotojų motyvą ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, kasmet didinamas darbo užmokestis ir sudaromos sąlygos jų profesiniam tobulėjimui.

Nuo 2021 m. sausio 1 d., įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymui, didinama socialinių paslaugų srities darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis dėl augančių minimaliųjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų ir priemonių už turimą kvalifikacinę kategoriją. Nuo 2021 m. vidurio savivaldybės biudžetinėse įstaigose, teikiančiose socialines paslaugas, dirbančių socialinių darbuotojų minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, atsižvelgiant į darbo stažą, turi būti didinami vidutiniškai 274 eurai iki mokesčių, socialinio darbuotojo padėjėjų – vidutiniškai 231 eurų iki mokesčių.

Atsižvelgiant į minėto įstatymo nuostatas, socialiniams darbuotojams už turimą kvalifikacinę kategoriją yra didinamas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas. Savivaldybės biudžetinių įstaigų socialiniams darbuotojams nuo 2021 m. vidurio už turimą kvalifikacinę kategoriją koeficientas turi būti didinamas nuo 10 iki 30 proc.

Lėšos savivaldybės biudžetinių įstaigų socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčiui didinti planuojamos atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes ir biudžeto sandaros principus. Planuojama, kad 2021 m. šiose įstaigose darbo užmokesčiui ir Sodros įmokoms skirtos išlaidos sudarys apie 762,6 tūkst. eurų iš savivaldybės biudžeto lėšų ir 527,8 tūkst. eurų iš valstybės biudžeto lėšų.

Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, toliau bus keliama socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacija. Socialines paslaugas teikiančios įstaigos tam tikslui savo biudžetuose 2021 m. yra suplanavusios skirti 5,7 tūkst. eurų. Socialinę priežiūrą šeimoms teikiančių darbuotojų profesinei kvalifikacijai, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, iš valstybės biudžeto skiriama 2,5 proc. visų šiai funkcijai vykdyti planuojamų asignavimų. 2021 m. šių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui planuojama skirti 6,59 tūkst. eurų.

18. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Siekiant išlaikyti savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų teikimo kokybę ir plėtrą, šiai sričiai finansavimas 2021 m. didės, lyginant su 2020 m. Lyginant 2020 m. faktines išlaidas ir planuojamas savivaldybės biudžeto išlaidas socialinėms paslaugoms 2021 m. matyti, kad lėšų poreikis augs apie 11 proc. Plane išdėstytos priemonės yra numatytos, atsižvelgiant į savivaldybės finansines galimybes jas organizuoti ir įgyvendinti.

19. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų vertinimas

Joniškio rajono savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, visiems potencialiems socialinių paslaugų gavėjams, kurių fizinis ir socialinis savarankiškumas yra ribotas arba jie patiria socialinę riziką, užtikrinamas socialinių paslaugų pasirinkimas ir prieinamumas. Savivaldybėje vykdoma prioritetinių socialinių paslaugų plėtra ir esamo socialinių paslaugų tinklo vystymas, paslaugų kokybės užtikrinimas.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

20. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Joniškio rajono savivaldybės gyventojai gaus kokybiškas bendrąsias, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas pagal esamą išvystytą socialinių paslaugų infrastruktūrą ir maksimalų skiriamą finansavimą. Šios paslaugos bus prieinamos ir toliau nuo rajono centro gyvenantiems žmonėms. Vaikus globojančioms šeimoms ar globėjams, sunkios negalios ir pagyvenusiems asmenims, be tėvų globos likusiems vaikams, socialinės rizikos asmenims bus pasiūlytos jų poreikius atitinkančios socialinės paslaugos.

21. Prognozuojamos socialinės paslaugos

21.1. lentelė. Prognozuojamų teikti socialinių paslaugų rūšys ir mastas

Paslaugos rūšys	Gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Bendrosios socialinės paslaugos			
Transporto organizavimas	90	110	115
Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė priežiūra)			
Pagalba į namus	220	225	230
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms	135	135	135
Laikinas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	30	30	30
Laikinas apnakvindinimas	15	15	15
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	2	2
Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams	70	75	80
Pagalbos pinigai	80	85	90
Vaikų dienos socialinė priežiūra	130	150	170
Specialiosios socialinės paslaugos (socialinė globa)			
Dienos socialinė globa asmens namuose	60	65	70
Dienos socialinė globa institucijoje	65	70	75
Trumpalaikė socialinė globa	35	35	35
Ilgalaikė socialinė globa (senų ir proto ar psichikos negalios asmenų)	85	90	95
Ilgalaikė socialinė globa (vaikų)	30	30	30

22. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms per pastaruosius tris metus auga. Lyginant su bendru savivaldybės biudžetu 2020 m., lėšų, planuojamų skirti socialinėms paslaugoms, 2021 m. lygis kils 0,93 procentais (22.1 lentelė).

22.1. lentelė. Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms

Metai	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 planas	2022 planas
-------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------------	-------------

Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, lyginant su bendru savivaldybės biudžetu proc.	3,84	4,14	3,93	4,41	3,89	4,56	4,57	4,37	5,0	5,18	5,68	6,61	7,0
---	------	------	------	------	------	------	------	------	-----	------	------	------	-----

Ateityje savivaldybės biudžeto lėšų dalis turėtų augti, nes tęsiant institucinės vaikų globos pertvarką, bus steigiami nauji Bendruomeniniai vaikų globos namai, papildomai finansuojamos šeimos ar asmenys, globojantys be tėvų globos likusius vaikus, vaikų dienos centrai, įgyvendinamos kitos, kompleksinės paslaugų šeimos ir vaikui, neįgaliųjų socialinės integracijos priemonės. Išlaidų augimą sąlygos ir didėjantis biudžetinių įstaigų socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokestis.

23. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Socialinėms paslaugoms Joniškio rajono savivaldybės gyventojams teikti reikalingų lėšų poreikis per 3 ateinančius metus, planuojama, didės, nes kasmet auga ilgalaikės socialinės globos kainos, didėja socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestis, įgyvendinamos naujos priemonės ir iniciatyvos.

Be to, siekiant pertvarkyti ilgalaikės socialinės globos įstaigų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams infrastruktūrą, vykdyti naujų, kompleksinės pagalbos šeimai ir neįgaliesiems, socialinės rizikos asmenims, stokojantiems socialinių įgūdžių, paslaugų plėtrą, 2021 m. ir 2022 m. bus naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos socialinių paslaugų ir jos infrastruktūros plėtrai (23.1 lentelė).

23.1. lentelė. Prognozuojamas lėšų poreikis ateinantiems 3 metams

Lėšų šaltinis (tūkst. Eur)	2018 metai (faktas)	2019 metai (faktas)	2020 metai (faktas)	2021 metai (planas)	2022 metai (planas)	2023 metai (planas)
Savivaldybės biudžeto	1351,4	1455,2	1774,2	1983,8	2000,0	2100,0
LR valstybės biudžeto	604,1	731,4	874,6	910,8	950,0	970,0
Europos Sąjungos	192,1	160,2	218,2	321,3	502,6	Nėra duomenų

24. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

24.1. lentelė. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	5
Vaikų ilgalaikė socialinė globa	-

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

25. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojas yra Skyrius.

26. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir vertinimo rezultatai

Joniškio rajono savivaldybės paslaugų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės atitinka Joniškio rajono savivaldybės 2021–2023 m. strateginio veiklos plano 1.2 tikslo „Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone“ 03 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 2 uždavinį „Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą“ bei 3 uždavinį „Užtikrinti socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinių paslaugų plėtrą bendruomenėje“, todėl jie bus įgyvendinami ir įgyvendinimo priežiūra atliekama reguliariai, atsižvelgiant į organizuojamų paslaugų specifiką ir poreikį, savivaldybės biudžeto galimybes metų eigoje.

27. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą, vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką socialinių paslaugų planui įgyvendinti ir tikslams siekti.

Vertinant socialinių paslaugų planą, žiūrima, ar pasiekti laukti rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės rezultatams pasiekti, ar skirtos ir pakankamos numatytos lėšos. Atsižvelgiama į įvairias socialines grupes atstovaujančių organizacijų ar pavienių asmenų pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, ir numatomos priemonės neigiamiems veiksniams pašalinti.